Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Електротехнічний факультет
Кафедра перекладу

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувачка кафедри
Висоцька Т.М. _____
«_31 »_серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Редагування перекладу текстів у науково-технічній галузі»

Галузь знань ……..…	03 Гуманітарні науки
Спеціальність ……...	035 Філологія
Освітній рівень…….	Магістр
Освітня програма …….	Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Статус …… ……	нормативна
Термін викладання…….....	1й семестр, 1чв.
Загальний обсяг…… …	3 кредити ECTS (90год.)
Форма підсумкового контролю ……..	диференційований залік
Мова викладання	англійська, українська

Викладач: доц. Бердник Л.В.

Пролонговано: на 2024/2025 н.р. _____ Висоцька Т.М. «30»08 2024р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2023

Бердник Л. В. Робоча програма навчальної дисципліни «Редагування перекладу текстів у науково-технічній галузі» для магістрів спеціальності 035 Філологія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. перекладу. Дніпро, 2023. – 14 с.

Розробник – Бердник Л. В., доцент кафедри перекладу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

Робоча програма регламентує:

–дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;

–зміст навчальної дисципліни, сформований за критерієм «дисциплінарні результати навчання»;

–розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять;

–узагальнені засоби діагностики рівня сформованості компетентностей;

–критерії та процедури оцінювання навчальних досягнень здобувачів за дисципліною;

–склад комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 035 Філологія (протокол № 1 від 31.08.2023).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ 4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ 4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ 5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ 5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ 5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ 7
6.1 Шкали 7
6.2 Засоби та процедури 8
6.3 Критерії 9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 122
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ 122

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» здійснено розподіл програмних результатів навчання за видами навчальної діяльності здобувача. До дисципліни Ф4 «Редагування перекладу текстів у науково-технічній галузі» віднесені такі результати навчання:

ПРН3	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
ПРН4	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
ПРН5	Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня
ПРН6	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації
ПРН14	Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

Мета дисципліни – вдосконалення навичок і умінь практичного володіння усною і письмовою мовами (ІМ та МП), поширення знань з проблем перекладу та способів їх подолання.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	**Дисциплінарні результати навчання (ДРН)**	
	шифр ДРН	**зміст**
ПРН4	ПРН4 – Ф4	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування
ПРН5	ПРН5 – Ф4	Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня
ПРН6	ПРН6 – Ф4	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації
ПРН14	ПРН14-Ф4	Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	**Здобуті результати навчання**
Ф1 Практичний курс основної іноземної (англійської) мови	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
Ф7 Практика перекладу з основної іноземної	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф1 Практичний курс основної іноземної (англійської) мови	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
(англійської) мови	і жанрів
Ф8 Порівняльна стилістика англійської та української мов	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами

Дисципліна викладається у першому семестрі відповідно до навчального плану, тому додаткових вимог до базових дисциплін не встановлюється. Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтуються на знаннях, отриманих з вивчених дисциплін за попереднім рівнем освіти.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	**Обсяг,** *години*	**Розподіл за формами навчання**, *години*						
		денна		**вечірня**		**Обсяг, години**	**заочна**	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота		аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	43	12	31	-	-	45	4	41
практичні	43	12	31	-	-	45	4	41
лабораторні	-	-	-	-	-		-	-
семінари	-	-	-	-	-		-	-
КЗ	4	4		-	-		-	-
РАЗОМ	90	28	62	-	-	90	8	82

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	**Види та тематика навчальних занять**	**Обсяг складових,** *години*
	ЛЕКЦІЇ	43
ПРН3 – Ф4 Soft skills: - здатність оцінювати, критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми державною та іноземною мовою як усно, так і письмово;	Особливості перекладу та редагування науково-технічного перекладу	7
	Жанрово-стилістичні і прагматичні засади науково-технічного перекладу	
	Лексичні труднощі перекладу науково-технічних текстів. Перекладацькі лексичні трансформації	
	Граматичні проблеми перекладу науково-технічних текстів. Перекладацькі граматичні трансформації	
	Професійні стандарти. Критерії якості перекладу	
ПРН4- Ф4	Нормативні аспекти перекладу	5
	Поняття норми та держстандарту	

Шифри ДРН	**Види та тематика навчальних занять**	**Обсяг складових,** *години*
Soft skills: - увага до деталей; - здатність проведення досліджень на належному рівні	перекладу	
	Міжнародний стандарт ISO 2384	
	Апостиль	
ПРН4;5 – Ф4 Soft skills: - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності); - управління часом	Права та обов'язки редакторів: планування робочого часу	3
ПРН5 – Ф4 Soft skills: - здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; - навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Словники та інші довідкові матеріали	5
	Лексикографічні матеріали в редагуванні	
	Типи довідкових матеріалів	
	Види роботи зі словником	
	Навчальні заняття за дистанційною формою	
ПРН6 – Ф4 Soft skills: - здатність бути критичним і самокритичним	Оцінювання результатів перекладу та редагування текстів	6
	Перекладацький аналіз науково-технічних текстів	
	Особливості перекладу технічної документації	
	Порівняльний аналіз оригіналу та перекладу	
	Критерії оцінювання адекватності перекладу	
	Правка і стилістичне редагування текстів ІМ	
	Правка і стилістичне редагування текстів МП	
	Процедура оцінювання результатів редагування	
ПРН14 – Ф4 Soft skills: - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Поняття одиниці невідповідності. Типи помилок (змістові, логічні, фактичні)	6
	Послідовність роботи з текстом	
	Види редакційної правки	
	Функції редактора	
ПРН14 – Ф4 Soft skills: - здатність послідовно систематизувати та визначати пріоритетність своєї роботи;	Правила редагування текстів та техніка правки текстів	5

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, *години*
- управління часом		
ПРН14 – Ф4 Soft skills: - уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	Редагування мікро- та макротекстів	6
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	**43**
ПРН4-6 – Ф4 ПРН14 – Ф4 Soft skills: - здатність до адаптації та дії в новій ситуації - увага до деталей; - здатність працювати в команді та автономно	Практика редагування текстів науково-технічних (мікро- та макро-)	**43**
	Контрольні заходи	**4**
	РАЗОМ	**90**

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90…100	відмінно / Excellent
74…89	добре / Good
60…73	задовільно / Satisfactory
0…59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го

кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			**ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ**	
навчальне заняття	**засоби діагностики**	**процедури**	**засоби діагностики**	**процедури**
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою або індивідуальне завдання	виконання завдань під час практичних занять виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100\ a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентністні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК
(магістр)

Опис кваліфікаційного рівня	**Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії**	**Показник оцінки**
	Знання	
– спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об’єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
	Уміння/навички	
– спеціалізовані уміння/навички розв’язання проблем, необхідні для проведення	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв’язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; – здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; – здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	– провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
– зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). *Мова:* – правильна; – чиста; – ясна; – точна; – логічна; – виразна; – лаконічна. *Комунікаційна стратегія:* – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	– використання іноземних мов у професійній діяльності	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п’ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев’ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
– управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; – відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; – здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п’ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Технічні засоби навчання.
2. Дистанційна платформа MOODLE.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Капелюшний А.О. Стилістика й редагування: Практичний словник-довідник журналіста / А.О. Капелюшний. - Львів: ПАЮ, 2002. - 576 с.
2. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову / В.І. Карабан. – К.: Політична думка, 1997, 1999. – Ч. 1-2.
3. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця: Нова книга, 2002. 564 с
4. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу/ І.В. Корунець. – К.: Вища школа, 1986.
5. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу / В.В. Коптілов. – К.: Вища школа, 1982.
6. Ребрій О.В. Основи теорії редагування перекладів: конспект лекцій/ О.В. Ребрій. -Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010.-88 с.
7. Сухенко К. М. Граматичні еквіваленти у перекладі з англійської мови на рідну. Д.: ДАУБП, 1998.
8. Korunets I.V. Theory and practice of translation. – New Book, 2000.

Допоміжна

1. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу/ А. Я. Коваленко – К.: Фірма „Інкос”, 2002.
2. Петренко Н. М. Практикум з перекладу з англійської мови/ Н. М. Петренко. – Д.: ДАУБП, 1997
3. Сучасна українська літературна мова. Стилістика – К.: Наукова думка, 1973.

Інформаційні ресурси

- ресурси Інтернет:

http://www. essayedge.com/promo/samplework.shtml (приклади відредагованих професіоналами аплікаційних есе);
http://www.press.uchicago.edu/Misc/Chicago/cmosfaq.html (правила бібліографічного оформлення цитованої літератури, інформація про інші корисні для авторів письмових творів сайти);
http://www.gsas.harvard.edu/academic/fellowships/essays.html (поради щодо написання дослідницьких проектів);
http://www.staffs.ac.uk/services/library_and_info/reference.html (різноманітні віртуальні довідники — словники, енциклопедії, списки скорочень, популярні цитати та ін.);
http://www.wisc.edu/writing/Handbook/AcademicWriting.htmI (довідник з наукового письма в різних галузях);
http://owl.english.purdue.edu (віртуальний ресурсний центр з навчання письма)